

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دستورالعمل فرآیند پیشنهاد مدیران گروه‌های آموزشی به رئیس دانشگاه

ماده ۱. مقدمه

بر اساس "آیین‌نامه جامع مدیریت دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری" مصوب جلسه ۶۸۴ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی، انتخاب مدیران گروه‌های آموزشی بر عهده رئیس دانشگاه گذاشته شده است. با توجه به نقش مدیران گروه در به انجام رسیدن مأموریت‌های دانشگاه، این دستورالعمل به منظور نظام‌مند کردن فرآیند پیشنهاد مدیران گروه‌های آموزشی به رئیس دانشگاه تهیه شده است. در این دستورالعمل تلاش شده است تعیین مدیران گروه‌های آموزشی، طی فرآیندی نظام‌مند، با استفاده از نظرات مشورتی اعضای هیأت علمی گروه مربوطه انجام شود و از میان افراد واجد شرایط و پس از بررسی برنامه‌های پیشنهادی ایشان انتخاب صورت گرفته و تمدید دوره مدیریت ایشان نیز بر مبنای ارزیابی عملکرد، صورت پذیرد.

ماده ۲. فرآیند انتخاب مدیر گروه آموزشی

هدف از این فرآیند انتخاب مدیر گروه آموزشی از میان افرادی است که در سه بعد مقبولیت علمی، صلاحیت‌های اخلاقی و توانمندی‌های مدیریتی و رهبری در مجموع موقعیت مناسبی داشته و در عین حال از توانایی برقراری ارتباط موثر با همکاران و دانشجویان برخوردار باشد. طبقاً هماهنگی با تیم مدیریتی دانشکده و دانشگاه نیز در این فرآیند مد نظر قرار گرفته است. از آنجایی که برای انتخاب و انتصاب بهترین فرد بر مبنای این شرایط، بسنده کردن به انتخابات تک مرحله‌ای بر اساس دیدگاه اعضای هیأت علمی روش کاملی نیست کما اینکه در دانشگاه‌های پیشرو نیز این شیوه رایج نیست، در این فرآیند کمیته‌ای متشکل از افراد مختلف با ارزیابی برنامه‌های ارائه شده، مدیر مقبول و دارای بالاترین سطح از شاخصه‌های فوق‌الذکر را شناسایی و پیشنهاد می‌کند. مراحل مختلف این فرآیند به شرح ذیل است:

الف: فرآیند نظرخواهی:

در این مرحله از اعضای هیأت علمی گروه برای تعیین افراد با بیشترین مقبولیت در گروه نظرخواهی می‌شود. این نظرخواهی مخفی بوده و نتایج آن در اختیار کمیته مشورتی قرار می‌گیرد.

ب: فرآیند ارزیابی در کمیته مشورتی:

در این مرحله کمیته مشورتی با شرحی که در ادامه خواهد آمد در هر دانشکده تشکیل می‌گردد. کمیته مشورتی از میان افراد با بیشترین مقبولیت بر اساس فرآیند نظرخواهی مرحله قبل، حداقل دو نفر را که علاوه بر امتیازات بالای فردی دارای بهترین و جامع‌ترین برنامه در جهت پیشبرد گروه باشند، انتخاب کرده و به رئیس دانشگاه پیشنهاد می‌کند.

ج: تصمیم‌گیری نهایی توسط رئیس دانشگاه:

رئیس دانشگاه بر مبنای مسیر طی شده در دو مرحله قبل که مبتنی بر خرد جمعی است و پس از تأیید مراحل انجام شده، به انتخاب و انتصاب مدیریت گروه اقدام می‌نماید.

هر چند این فرآیند از مسیر انتخاب مستقیم و بی‌واسطه مدیر گروه توسط رئیس دانشگاه که معمولاً بر اساس رایزنی با رئیس دانشکده یا اشخاص حقیقی صورت می‌گیرد، انرژی و وقت بیشتری خواهد گرفت اما انتظار می‌رود به دلیل مشارکت بیشتر افراد، برآیند و نتیجه حاصل بهتر بوده و افراد مقبول‌تر، توانمندتر و با برنامه‌های جامع‌تر انتخاب شوند. همچنین این امر به حس تعلق خاطر همکاران به دانشگاه

نیز کمک خواهد کرد و می‌تواند گامی در جهت تحکیم ارتباط متقابل بین اعضای هیأت علمی و مدیریت اجرایی دانشگاه باشد. در این روش ضمن اینکه با رعایت قوانین بالادستی مسئولیت انتخاب همچنان بر عهده رئیس دانشگاه است، انتظار می‌رود تصمیم‌گیری رئیس دانشگاه بیش از پیش بر خرد جمعی و لحاظ کلیه جوانب استوار گردد. مدیریت این فرآیند توسط رئیس دانشکده مربوطه صورت می‌گیرد. این فرآیند از ۲ ماه مانده به اتمام دوره مسئولیت مدیر قبلی با برگزاری نظرخواهی از اعضای گروه آغاز می‌گردد.

ماده ۳. شرایط مدیر گروه آموزشی

شرایط مدیران گروه‌های آموزشی در "آیین‌نامه جامع مدیریت دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری" مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی ذکر شده است. این شرایط در دانشگاه عبارتند از:

۱. داشتن حداقل ۵ سال سابقه خدمت در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری با مدرک دکترا و به عنوان هیأت علمی

۲. مرتبه علمی حداقل دانشیار

۳. سن حداکثر ۶۵ سال در بدو انتصاب یک دوره دو ساله

۴. عدم مأموریت به خارج از دانشگاه برای اشتغال در سمت‌های اجرایی

تبصره ۱: در خصوص گروه‌های با کمتر از ۵ عضو هیأت علمی با مرتبه دانشیار یا بالاتر، مدیر گروه می‌تواند از میان استادیاران با رعایت سایر ضوابط انتخاب گردد.

تبصره ۲: در شرایط خاص به پیشنهاد رئیس دانشکده و در صورت صلاحدید و موافقت رئیس دانشگاه، کمیته مشورتی انتخاب می‌تواند از میان اعضای هیأت علمی دانشگاه از سایر گروه‌ها، دانشکده‌ها و یا از میان اعضای هیأت علمی سایر دانشگاه‌های داخل و خارج از کشور که امکان مأموریت و یا انتقال ایشان وجود داشته باشد به شرط دارا بودن شرایط عمومی و اختصاصی لازم، فردی را به عنوان مدیر گروه آموزشی پیشنهاد نماید.

تبصره ۳: در مورد گروه‌های مستقر در بیمارستان‌های تک تخصصی پیشنهاد رئیس بیمارستان به عنوان مدیر گروه توسط کمیته مشورتی خارج از شرایط ذکر شده امکان‌پذیر می‌باشد.

بدیهی است شرایط ذکر شده حداقلی بوده و کمیته مشورتی در انتخاب خود به معیارهای حداکثری توجه داشته و تلاش می‌کند برجسته‌ترین‌ها را برای مدیریت گروه آموزشی به رئیس دانشگاه پیشنهاد نماید. بنابراین معیارهای ذیل در ارزیابی صلاحیت افراد مد نظر کمیته قرار می‌گیرد:

۱. مقبولیت علمی، حسن خلق، خوش‌نامی، پایبندی به مبانی و ارزش‌های دینی و تعهد حرفه‌ای

۲. دارا بودن مدیریت و تدبیر متناسب با جایگاه مدیریت گروه

۳. دارا بودن مهارت‌های ارتباطی موثر به منظور تسهیل ارتباط با اعضای هیأت علمی، کارکنان و دانشجویان

۴. برخورداری از روحیه تحول و نوآوری در فعالیت‌های علمی و اجرایی

۵. توانایی برقراری ارتباطات دانشگاهی داخلی و بین‌المللی

۶. توجه داشتن به اهمیت برنامه و مدیریت مبتنی بر برنامه

۷. تعهد به انجام مسئولیت‌ها بر اساس شرح وظائف مندرج در آیین‌نامه مدیریت دانشگاه‌ها

ماده ۴. کمیته مشورتی انتخاب مدیر گروه آموزشی

در هر دانشکده بسته به تنوع رشته‌های گروه‌های آموزشی آن (همانند بالینی و غیر بالینی) یک یا چند کمیته مشورتی انتخاب مدیر گروه تشکیل می‌گردد. رئیس دانشکده مسئول تشکیل کمیته بوده و بسته به صلاح‌دید خود یک یا چند کمیته مشورتی را تشکیل می‌دهد. این کمیته(ها) در هر بار برای یک دوره ۴ ساله برای انتخاب و بررسی عملکرد مدیران گروه‌ها تشکیل می‌گردد. کمیته(های) مشورتی در هر دانشکده شامل این افراد است:

۱. رئیس دانشکده (رئیس کمیته)

۲. معاون آموزشی دانشکده

تبصره ۱. در دانشکده‌هایی که بیش از یک معاون آموزشی دارند یک نفر از ایشان به انتخاب رئیس دانشکده عضو کمیته می‌شود.

تبصره ۲. در دانشکده پزشکی معاون امور هیئت علمی نیز عضو این کمیته است.

۳. معاون پژوهشی دانشکده

۴. دو نفر از اعضای هیأت علمی دانشکده مربوطه با حکم رئیس دانشگاه که توسط معاون آموزشی دانشگاه و با مشورت با رئیس دانشکده به رئیس دانشگاه پیشنهاد می‌شوند.

۵. یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشکده مربوطه با حکم رئیس دانشگاه که توسط معاون تحقیقات و فن‌آوری دانشگاه و با مشورت با رئیس دانشکده به رئیس دانشگاه پیشنهاد می‌شود.

۶. در دانشکده پزشکی یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشکده مربوطه با حکم رئیس دانشگاه که توسط معاون درمان دانشگاه و با مشورت با رئیس دانشکده به رئیس دانشگاه پیشنهاد می‌شود.

تبصره. منظور از هیأت علمی یک دانشکده کلیه افرادی هستند که از رئیس دانشگاه برای آن دانشکده ابلاغ هیأت علمی دارند و این اعم از نوع وضعیت استخدام و یا اولیه یا ثانویه بودن وابستگی ایشان به آن دانشکده است.

ماده ۵. گردش کار

مراحل کار به شرح ذیل است:

۱. انجام فرآیند نظرخواهی مخفی از اعضای هیأت علمی گروه و ارائه نتیجه به کمیته مشورتی. در گروه‌های دارای تا ۲۰ عضو هیأت علمی سه نفر اول، در گروه‌های با ۲۱ تا ۵۰ عضو چهار نفر اول و در گروه‌های با بیش از ۵۰ نفر عضو پنج نفر اول بدون ذکر تعداد پیشنهاددهندگان به کمیته مشورتی اعلام خواهند شد. این فرآیند بر طبق شیوه نامه ای که توسط معاونت آموزشی دانشگاه تهیه شده و به تصویب هیأت رئیسه دانشگاه می‌رسد با مسئولیت رئیس دانشکده صورت می‌پذیرد.

۲. انتصاب سه نفر عضو حقیقی کمیته(ها) از میان اعضای هیأت علمی دانشکده مربوطه توسط رئیس دانشگاه.

۳. در صورتی که در نظر باشد از خارج از گروه مربوطه فردی از سوی گروه نامزد مدیریت شود و مورد بررسی قرار بگیرد، لازم است رئیس دانشکده موافقت رئیس دانشگاه را در این خصوص اخذ کند.

۴. تشکیل کمیته مشورتی با دعوت رئیس دانشکده.

۵. کمیته مشورتی از افرادی که با توجه به نظرخواهی صورت گرفته از بیشترین اقبال برخوردار هستند بر اساس تعداد مشخص شده در بند اول گردش کار، برنامه جهت مدیریت گروه درخواست می‌نماید. افراد پیشنهادی و برنامه ایشان طی جلسه یا جلساتی بررسی شده و از میان ایشان با رأی‌گیری مخفی حداقل دو نفر برای مدیریت گروه برگزیده شده و توسط رئیس دانشکده به رئیس دانشگاه پیشنهاد می‌شوند. کمیته مشورتی در بررسی‌های خود باید تلاش نماید به شیوه مناسب از نظرات طیف‌های گوناگون ذی‌نفعان (اعم از اعضای هیات علمی، کارکنان و دانشجویان) در این خصوص بهره مند گردد.

تبصره ۱: در مراحل کار کمیته مشورتی در صورت نیاز به کسب نظرات اعضا، رأی‌گیری به صورت مخفی صورت می‌گیرد و برای تأیید، رأی مثبت حداقل نصف اعضا (مستقل از تعداد حاضرین در جلسه) لازم است.

تبصره ۲: در صورتی که انتخاب هر یک از اعضای کمیته به عنوان مدیر گروه مطرح باشد، لازم است فرد مذکور در جلسات مربوط به این گروه خاص شرکت ننماید.

۶. در صورتی که روند انتخاب مدیر گروه به هر دلیل به نتیجه نرسد یا در مورد گروهی کارآمد نباشد، رئیس دانشگاه با مشورت رئیس دانشکده برای گروه سرپرست یا مدیر تعیین نموده و این فرآیند در فرصت مناسبی به تشخیص ایشان تکرار می‌گردد.

۷. در مورد گروه‌های تازه تأسیس و یا دارای تعداد اعضای محدود که بر اساس روال جاری سرپرست آنها توسط رئیس دانشکده منصوب می‌گردد، روال قبلی کماکان جاری خواهد بود.

ماده ۶. طول دوره مسئولیت

مدیر گروه آموزشی برای یک دوره ۲ ساله انتخاب می‌گردد و بر اساس ارزیابی عملکرد و برنامه‌های ارائه‌شده این زمان حداکثر تا ۳ دوره متوالی دیگر قابل تمدید است. در زمان آغاز اجرای این دستورالعمل سابقه قبلی مدیران فعلی گروه‌های آموزشی نیز مطابق این دستورالعمل در نظر گرفته می‌شود.

ماده ۷. تمدید دوره

۱. در پایان دوره اول، ابتدا عملکرد مدیر فعلی گروه آموزشی در کمیته مشورتی مورد بررسی قرار می‌گیرد. در صورت تأیید عملکرد دوره قبل توسط کمیته مشورتی، رئیس دانشکده تمدید حکم مدیر گروه را برای یک دوره از رئیس دانشگاه درخواست می‌نماید. در صورت عدم آمادگی مدیر گروه برای ادامه تصدی این مسئولیت، عدم تأیید عملکرد وی از سوی کمیته مشورتی یا عدم موافقت رئیس دانشگاه با تمدید دوره وی، فرآیند فوق از مرحله اول گردش کار مجدداً اجرا می‌شود.
۲. در پایان هر دو دوره متوالی، گردش کار بر مبنای این دستورالعمل تکرار خواهد شد.
۳. چنانچه در طول دوره، مدیر گروه به هر دلیل از ادامه فعالیت معذور باشد یا رئیس دانشگاه ادامه کار وی را مصلحت نداند، اداره امور با تعیین سرپرست توسط رئیس دانشگاه صورت می‌گیرد و فرآیند انتخاب مدیر گروه جدید ظرف حداکثر ۶ ماه انجام می‌شود.

این دستورالعمل مشتمل بر ۷ ماده در تاریخ ۹۲/۹/۱۰ به تأیید شورای دانشگاه رسید و از این تاریخ ملاک عمل قرار می‌گیرد.